

REFERAT Natur, Miljø og Klimaudvalget d. 06-05-2025

Mødedato Tirsdag d. 06. maj 2025 kl. 16:00

Mødested Seglet

Mødedeltagere Louise Colding Sørensen, Mads Emil Munk Hansen, Klaus
Markussen, Jørgen Suhr, Nikolaj Frank Natarak Frederiksen

Indholdsfortegnelse

Valg af kunstgræssystem K2 Hillerød Stadion - supplerende sagsfremstilling.....	3
Nye takster på kirkegårdene.....	10
Budget 2026-2029, Natur, Miljø og Klimaudvalget.....	11
Bæredygtighed i Principper for økonomistyring.....	13
Styrket affaldstilsyn - implementering og gebyr.....	15
Skybrudsløsning på Helsingørsgade 23A og B - bemyndigelse til ekspropriation - supplerende sags	18
Klimarådet - evaluering.....	22
Proces for håndhævelse i boringsnære beskyttelsesområder.....	24
Næringsstofbelastning af Arresø - status.....	26
Tilsynsindberetning 2024 - gebyrfinansieret virksomhedstilsyn.....	29
Nyt fra udvalgsformanden og forvaltningen.....	32
Digital godkendelse af referat.....	33

Punkt 1: Valg af kunstgræssystem K2 Hillerød Stadion - supplerende sagsfremstilling

25/2128

Indstilling til møder i Idræt og Sundhedsudvalget og Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Direktionen indstiller, at:

1. Natur, Miljø og Klimaudvalget udtaler sig til økonomiudvalget om valg af infill-materiale
2. Idræt og Sundhedsudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet hvilket kunstgræssystem som skal anvendes i den kommende renovering af K2 på Hillerød Stadion
3. Idræt og Sundhedsudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet, hvorvidt der skal etableres granulatfang og sluser (miljøforanstaltninger) om K1 og K2
4. Idræt og Sundhedsudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet, hvorvidt K1 skal moderniseres samtidig med K2.

Supplerende sagsfremstilling efter møde i økonomiudvalget den 23-04-2025

Forvaltningen og rådgiver har siden økonomiudvalgets behandling den 23. april taget kontakt til brugerne af K2 for at afdække deres ønsker. Yderligere har forvaltningen undersøgt forhold vedr. bionedbrydelighed i coatingen på Bioflex Eco, samt antallet af 11-mandsbaner i brugertilfredshedsundersøgelsen som er fremsendt fra Saltex. Yderligere har Hillerød Fodbold under den politiske sagsbehandling modtaget en dommerklage over K2's stand.

Supplerende afdækning af brugernes ønsker:

Forvaltningen har siden økonomiudvalgets behandling af sagen den 23. april været i kontakt med brugerne af K2 (HGI selvforvaltning, Hillerød Fodbold, Hillerød Fodbold Elite, Gadevang IF og Ålholm IF) for at undersøge klubbernes indtryk af K2. Brugernes indtryk af K2 med SBR gummi er generelt, at når banen er i god stand, er banen god at spille på. Hillerød Fodbold har i seneste skrivelse pr. 29. april 2025 (bilag 16) ændret deres ønske til infill-materialet fra Bioflex Eco (coated sand – som man tilkendegav at ønske i skrivelse af 20. april 2025), tilbage til SBR-gummi (som man oprindeligt ønskede ved møde den 6. februar). Klubben ønsker miljøforanstaltninger om K1 og K2. Brugernes fulde besvarelser kan ses i bilag 13-16.

Bionedbrydelighed og statistik for Saltex brugertilfredshedsundersøgelse:

Forvaltningen og rådgiver afventer leverandørens svar på graden af bionedbrydelighed i coatingen, samt uddybende information i forhold til statistik i den såkaldte brugertilfredshedsundersøgelse (bilag 17). Forvaltningen og rådgiver vil formidle leverandørens svar mundtligt på det fælles møde med Natur, Miljø og Klimaudvalget og Idræt og Sundhedsudvalget i maj.

Modtaget dommerklage over standen af K2:

Hillerød Fodbold har under sagsbehandlingen modtaget en officiel dommerklage over K2's stand, hvor dommeren nævner, at han modvilligt erklærede banen spilbar, efter trænere fra begge hold var indforstået med risici ved spil på banen. Forvaltningen har sidenhen været på tilsyn, og konstateret at der er et slidhul i kunstgræstæppet, og flere limsamlinger som er begyndt at slippe.

Beslutning i Idræt og Sundhedsudvalget den 06-05-2025

Udvalget fandt ikke, at der er fremkommet nye oplysninger i sagen, der ændrer udvalgets indstilling fra april, og udvalget tager til efterretning, at HGI Selvforvaltning samt brugere af stadion ønsker en renovering med gummigranulat. Udvalget besluttede derfor at indstille til økonomiudvalget og byrådet, at der anvendes 3. generationsbane med SBR-gummi som infill i den kommende renovering af K2 på Hillerød Stadion.

Udvalget besluttede desuden at indstille til økonomiudvalget at indstille til byrådet, at der skal etableres granulatfang og sluser (miljøforanstaltninger) om K1 og K2 samt at K1 skal moderniseres samtidig med K2. Argumenterne er de samme, som fremgår af udvalgets beslutning i april.

Udvalget anbefaler desuden, at der anvendes ens infill-materiale på de to baner.

Udvalget ønsker i forhold til fremtidige renoveringer/anlæg af nye baner ligesom brugerne at følge udviklingen af evt. mere miljøvenlige infill materialer - herunder bl.a. coatet infill. Hvis der i fremtiden er stærkere evidens for holdbarhed og bionedbrydelighedstid for denne type infill, ønsker udvalget at medtage det i vurderingen af valg af kunstgræssystem.

Udvalget anbefaler økonomiudvalget at overveje, om opgaven med renoveringen af kunstgræsbanerne med fordel kan foregå i et åbent udbud.

Afbud: Thomas Elong (M)

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

SF stillede følgende forslag til anbefaling til afstemning:

”Udvalget anbefaler:

- at andet infill-materiale end gummigranulat vælges til renoveringen af kunstgræsbanerne K1 og K2 på Selsskov Stadion, idet brugen af SBR-gummigranulat vil være i strid med byrådets tidligere beslutning om, at fremtidige kommunale kunstgræsbaner skal anvende andre og mere bæredygtige materialer,
- at kommunen gennem dette valg understøtter omstillingen væk fra gummigranulat til bæredygtige løsninger, der ikke belaster miljøet med mikroplast, og
- at der afsættes budget til, at K1 og K2 renoveres samtidig i 2025, som foreslået af ISU, af hensyn til både praktiske og økonomiske forhold.”

3 stemte for: B, F og V

2 stemte imod: A og C

Forslaget blev vedtaget.

A og C stemte imod med følgende begrundelse:

A og C opfordrer byrådet til at bevare sit fokus på, at borgernes fritidsinteresser ikke belaster vores klima og natur unødigt, også når anlæg skal renoveres. Hensyn til miljø og natur bør vægtes lige så meget som brugervenlighed og økonomi.

Da effekten for brugerne ved alternativer som coated sand kan være ubehagelige, holdbarheden er ukendt mens omkostningerne er højere, anbefaler A og C, at byrådet vedtager, at infill-materialet bør være SBR-gummi. Samtidig anbefaler A og C, at der etableres granulatværn og granulatsluser, samt at HGI selvforvaltning sikrer en omhyggelig og miljømæssigt optimal drift.

A og C ser frem til, at der i fremtiden som følge af EU-lovgivningen, sættes en stopper for den type kunstgræs der bruges i dag og udvikles mere miljøvenlige alternativer som også er brugervenlige.

Indstilling

Direktionen indstiller, at:

1. Natur, Miljø og Klimaudvalget udtaler sig til økonomiudvalget om valg af infill-materiale.
2. Idræt og Sundhedsudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet hvilket kunstgræssystem som skal anvendes i den kommende renovering af K2 på Hillerød Stadion.
3. Idræt og Sundhedsudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet, hvorvidt K1 skal moderniseres samtidig med K2.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 31-03-2025

Formanden stillede følgende udtalelse til afstemning:

"Natur, Miljø og Klimaudvalget opfordrer byrådet til at bevare sit fokus på, at borgernes fritidsinteresser ikke belaster vores klima og natur unødigt, også når anlæg skal renoveres. Hensyn til miljø og natur bør vægtes lige så meget som brugervenlighed og økonomi.

Da effekten for brugerne ved alternativer som coated sand kan være ubehagelige, holdbarheden er ukendt mens omkostningerne er højere, anbefaler Natur, Miljø og Klimaudvalget, at byrådet vedtager, at infill-materialet bør være SBR-gummi. Samtidig anbefaler Natur, Miljø og Klimaudvalget, at der etableres granulatværn og granulatsluser, samt at HGI selvforvaltning sikrer en omhyggelig og miljømæssigt optimal drift.

Natur, Miljø og Klimaudvalget ser frem til, at der i fremtiden som følge af EU-lovgivningen, sættes en stopper for den type kunstgræs der bruges i dag og udvikles mere miljøvenlige alternativer som også er brugervenlige."

3 stemte for: A, C og V

2 tog forbehold: B og F

Afbud: Nikolaj Frederiksen (C)

Stedfortræder: Stine Østlund (C)

Beslutning i Idræt og Sundhedsudvalget den 01-04-2025

Udvalget besluttede at indstille til økonomiudvalget og byrådet, at der anvendes 3. generationsbane med SBR-gummi som infill i den kommende renovering af K2 på Hillerød Stadion. Udvalget besluttede dette, idet det af sagen fremgår, at denne løsning både er lige så bæredygtig som kork pga. transportforhold mv. og samtidig er billigere økonomisk. Samtidig finder udvalget, at der pt. ikke er evidens nok for løsningerne med non-infill og coated sand til at sikre både bedre bæredygtighed og gode spilleegenskaber.

Udvalget anbefaler, at der i forbindelse med renoveringen afsættes budget til forbedrede afværgeforanstaltninger for at mindske spredning/svind af mikroplast med udgangspunkt i anbefalingerne fra test- og udviklingsprojektet 'Silkeborgbanen', som anbefaler opsætning af granulatværn og granulatsluser.

Udvalget noterer sig, at der foreligger en rapport fra Det Europæiske Kemikalie Agentur (ECHA), der siger, at der ingen helbredsmæssige forhold er, der forhindrer brugen af kunstgræs.

Udvalget besluttede at indstille til økonomiudvalget og byrådet, at der afsættes budget til at K1 og K2 renoveres samtidig og i 2025 af hensyn til praktiske og økonomiske forhold. Udvalget anbefaler desuden, at der anvendes ens infill-materiale på de to baner.

Beslutning i økonomiudvalget den 23-04-2025

Kommunens rådgiver var inviteret til på økonomiudvalgsmødet at redegøre for erfaringer med forskellige typer af kunstgræsbaner. Økonomiudvalget sender sagen tilbage til Idræt og Sundhedsudvalget og Natur, Miljø og Klimaudvalget med henblik på, at fagudvalgene kan forholde sig til den miljømæssige bæredygtighed og brugernes perspektiver.

På sagen lægges eksisterende bilag og nye henvendelser fra Hillerød Fodbold og HGI Selvforvaltning.

Økonomiudvalget beder Idræt og Sundhedsudvalget om at søge oplysninger om alle brugeres og selvforvaltningens perspektiver.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget traf på mødet d. 19. marts 2025 beslutning om, at forvaltningen skulle udarbejde en supplerende dagsorden som beskriver yderligere alternativer til infill-materialer til renovering af K2, og mulighederne for renovering af K1 samtidig med K2 og hvilken økonomi der vil være forbundet hermed. Økonomiudvalget traf på mødet d. 23/4 beslutning om, at sagen skulle behandles i fagudvalgene igen, med et særligt fokus på at afklare alle brugeres ønsker til kunstgræssystemet på K2.

Forvaltningen behandlede i første sagsfremstilling kunstgræssystemer med infill-materiale af SBR-gummi, kork og øvrige infill-materialer såsom sand, organiske blandingsmaterialer og non-infill. (Se bilag 1)

Idræt og Sundhedsudvalget besluttede den 3. november 2020 (sag 19/18721) i forbindelse med etableringen af kunstgræsbanen i Skævinge, at der skulle anvendes gummigranulat i denne bane, og at der efterfølgende ikke bør etableres flere kunstgræsbaner i Hillerød Kommune, før der forefindes mere evidens for en endnu mere klar bæredygtig og miljømæssigt holdbar løsning. Dette understøttede Natur, Miljø og Klimaudvalget.

Forvaltningen har nu udarbejdet en mere detaljeret liste over tilgængelige infill-materialer, som beskriver de fordele og ulemper som vi ser for hver infill-materiale i forhold til SBR-gummi, se bilag 2. Udviklingen af alternative infill-materialer til kunstgræsbaner, har siden annonceringen af forbuddet mod salg af mikroplast, som træder i kraft 17. oktober 2031, været stor. Der eksperimenteres med alt fra sand og overskudsprodukter fra fødevareproduktion til knuste leca-sten. Mange produkter sælges som værende miljømæssigt bæredygtige, men har højt optag af vand, som giver dårligere spilleegenskaber i koldt vejr, hvor kunstgræsbanerne netop skal præstere. Spilleegenskaberne er dem, der vurderes af brugerne, som benytter banen, og dermed giver den sociale bæredygtighed, hvor brugerne er glade for de tilbudte faciliteter. Baner med alternativ infill, så som sand, kork og organiske blandingsprodukter har en generelt kortere levetid, hvilket medfører en hyppigere udskiftning af kunstgræstæppet, og dermed højere økonomisk forbrug, samt over tid større materialeforbrug af plastik mv.

Forvaltningen har forud for renoveringen af K2 fået det rådgivende ingeniørfirma WSP til at udarbejde en rapport om egnethed af de mest relevante infill-materialer til kunstgræssystemer til klubfodbold, navnlig SBR-gummi, kork, sand og

non-infill. WSP angiver i afsnit 4.2, at baner med SBR-gummi som infill er den banetype, som er bedst egnet til klubfodbold. Notatet i sin fulde længde kan ses i bilag 3.

Brugerproces og fysiske forhold:

Forvaltningen har afholdt et møde med de primære brugere af K1 og K2, som er HGI Selvförvaltning, Hillerød Fodbold og Hillerød Fodbold Elite samt Rådgivende ingeniör Dines Jørgensen & Co. A/S. Brugerne og rådgiver anbefalede, at banerne renoveres med SBR-gummi. Anbefalingen af SBR-gummigranulat er begrundet med, at det forsat er den bedst tilgængelige teknologi på markedet, som sikrer en ensartet spilleflade hele året rundt, samt har de bedste spillemæssige egenskaber, så som stødabsorbering, greb og boldrul, og altså derfor er "rette bane til rette brug". Se mødereferat i bilag 6.

Forvaltningen skeler til testbanen i Silkeborg, hvor der løbende udføres test og målinger på, hvordan en kunstgræsbane med SBR-gummi bedst miljøoptimeres, samtidig med at man opretholder gode spilleegenskaber hele året. Man kan læse mere om arbejdet og test på www.Silkeborgbanen.dk.

En modernisering med kork, sand eller andre granulatløsninger på K2, uafhængigt af K1 vil skabe udfordringer driftsmæssigt, og der må opsættes hegn eller lignende, for at forhindre at infill-materialer sammenblandes. Ved opsætning af hegn overholder banerne ikke kravene om sikkerhedszoner bag målene på 3 meter. I dag deler banerne sikkerhedszone med et blødt boldnet mellem banerne. Såfremt banerne skal have egne sikkerhedszoner, skal en af banerne afkortes med minimum 1 meter, hvilket gør, at banerne ikke lever op til DBU's banestørrelser på 105 x 68 meter uden sikkerhedszoner. Banestørrelsen inkl. sikkerhedszoner er i længde og bredde 111 x 72 meter.

Kunstgræssystemer med SBR-gummi:

Dines Jørgensen & Co. A/S anser baner med gummigranulat som den form for kunstgræsbaner som er videst udbredt i Danmark, og som er den banetype som bedst egner sig til danske klima, og tilbyder de mest stabile spilleegenskaber over hele året. Kunstgræsbaner med SBR-infill har den længste levetid på markedet, og forventes at have en levetid på mellem 10 og 14 år, alt efter brugstimer og driftsniveau. Dines Jørgensen & Co. A/S anbefaler, at der efter de første vintre af banens levetid tilføjes en omgang gummi-infill, hvorefter banens kunstgræstæppe bør være helt fyldt, og banen dermed ikke har behov for tilførsel af yderligere gummigranulat i dens levetid.

Forvaltningen og rådgiver anbefaler, at der i forbindelse med renoveringen monteres granulatfang på banehegnets nederste del, og at der etableres granulatsluser til hhv. spillere og driftsmateriel. Granulatsluserne vil dermed opsamle overskydende granulat fra sko, tøj og driftsmateriel. Gummigranulatet, som opsamles i sluserne, kan efterfølgende bortskaffes korrekt. Se Bilag 5, hvor rådgivende ingeniörvirksomhed WSP underbygger anvendelsen af SBR-bane med miljømæssige foranstaltninger ift. spredning af mikroplast. Forvaltningen vurderer, at udgifter til etablering af granulatværn og sluser beløber sig til ca. 250.000 kr. som ikke er indeholdt i eksisterende budget.

Kunstgræssystemer med kork:

Ved at anvende kork som infill nærmer spilleegenskaberne sig, hvad der opnås på en bane med SBR-gummi. Fordelen ved at bruge kork er, at man efter 2031 fortsat kan købe kork, hvorimod gummigranulat ikke kan købes længere. Med korkgranulat minimeres spredningen af mikroplast til at omhandle græsstråene, og ikke den anvendte granulat.

Baner med korkgranulat kræver en højere grad af præventiv saltning for at kunne holde banen frostfri, da kork kan indeholde 12-14 % vand, og dermed kan fryse. Kork er en naturressource, som er under pres. Det produceres i Sydeuropa, hvorfor korken skal transporteres til Danmark for at blive udlagt i kunstgræsbanen, hvilket øger produktets klimabelastning og produktets generelle bæredygtighed. Kunstgræsbanens levetid estimeres generelt til at være 2-4 år kortere end kunstgræsbaner med gummigranulat. Yderligere fordyrer en løsning med kork projektet med ca. 400.000 kr. pr. bane, hvilket vil kræve en ekstrabevilling for at kunne realisere en korkbane. Meromkostningen til etablering af en korkbane skyldes, at den kvalitet kork som er nødvendig i kunstgræsbaner, er dyrere end SBR-gummi.

Kunstgræssystemer med overfladebehandlet sand med cellulosecoating (Saltex BioFlex Eco):

Kunstgræsbaner med infill af overfladebehandlet sand med cellulose coating er sparsomt anvendt i Danmark. Det coatede sand er forholdsvis nyt på markedet, hvorfor hverken rådgiver eller forvaltning er bekendt med hvorledes produktet vil opretholde sine spillemæssige egenskaber over en banes levetid.

Forvaltningen og rådgiver har fået oplyst af brugere af en referencebane for Bioflex Eco, at det har vist sig, at der er udfordringer med skin-friktion, som er den friktion som opstår mellem hud og spilleflade ved eksempelvis glidende tacklinger.

Leverandøren oplyser forvaltningen at en levetid på 10 år kan opnås ved 1700 spilletimer om året. Forvaltningen gør opmærksom på, at den generelle anvendelse af K2 er 2.200 timer årligt, hvilket leverandøren bekræfter har en negativ indflydelse på kunstgræsbanens levetid. Ønskes et kunstgræssystem med coated sand, anbefaler forvaltningen, at både K1 og K2 renoveres samtidigt.

Forvaltningen og rådgiver vurderer på baggrund af prisoverslag fra leverandøren, at omkostningen til anlæg af en bane med cellulose coated sand vil medføre en meromkostning på 350.000 til 550.000 kr. for kunstgræssystemet alene ift. SBR gummi, afhængigt af typen af kunstgræstæppe (bredde og elite bane). Se mere i afsnittet om økonomi.

Øvrige kunstgræssystemer:

Forvaltningen og rådgiver har undersøgt de kunstgræs teknologier, som er tilgængelige, og som ikke anvender gummigranulat som infill-materiale (sand, organiske blandingsprodukter og non-infill). Generelt ses, at baner med andre typer infill end gummi har udfordringer med stødabsorbering, opfrysninger af infill materialet, som kan forårsage afflysninger af træning og kampe, da banen vil være glat og hård. Levetiden på banerne er generelt kortere. Teknologierne i non-infill er fortsat nye. Der er i Danmark anlagt få non-infill baner, og der er store udsving i kvalitet og pris i de leverede non-infillsystemer. Ganske få produkter er gennemtestet i mere end 10 år, disse koster op til 3 gange så meget som SBR-baner. I bilag 4 gives en dybere redegørelse for de forskellige systemers fordele og begrænsninger.

Forvaltningens anbefaling:

Forvaltningen anbefaler, at infill-materialer på K1 og K2 forbliver ens, og renoveres samtidig. Ens infill-materiale anbefales med henblik på banens fysiske konstruktion med delte sikkerhedszoner, men også med hensyn til den daglige drift af banerne, hvor to forskellige infill-materialer på banerne vil kræve grundig afvaskning af driftsmaskiner, for ikke at blande granulat typer. Yderligere vil spillere skulle ud og ind af "hvert" baneanlæg gennem sluser. Vælges renovering af K2 med andet infill-materiale end SBR-gummi vil det være nødvendigt at etablere baneadskillelser, granulatværn og sluse til banen for at minimere opblanding af granulat typer.

Forvaltningen anbefaler SBR gummi idet at kunstgræssystemet har bedste dokumenterede spillegenskaber, økonomisk set er billigst, og spredningen af mikroplast kan minimeres ved hjælp af granulatværn og sluser. Se bilag 5. Anlægsønsket er beregnet ud fra en udskiftning til SBR-gummi. Forvaltningen bemærker at såfremt der vælges SBR granulat, vil der være behov for en tillægsbevilling på 250.000 kr. for at kunne lave granulatværn omkring begge baner og etablere sluser, for at holde granulatet på banen.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Afhængigt af valg af infill-materiale og samtidig renovering af K1, vil selve etableringen kræve de i bilag 7 og 8 anførte ekstrabevilling(er). Hertil skal føjes banetypernes væsentligt forskellige levetider, der vil indebære at de fulde genanskaffelsesomkostninger vil falde langt tidligere for nogle baner frem for andre.

Bilag

Valg af kunstgræssystem - K2 - Hillerød Stadion

Bilag 2 - Supplerende notat om infillmaterialer til kunstgræs

Bilag 3 - Hillerød Kommune - kunstgræsbaner - valg af banetype

Bilag 4 - Notat om kunstgræssystemer uden polymerisk infill

Bilag 5 - WSP notat vedr. data der udfordrer EU's grundlag for at forbyde gummigranulat

Bilag 6 - Referat af opstartsmøde på renovering af K2 - Hillerød Stadion

Bilag 7 - Oversigt over ekstrabevillinger afhængigt af kunstgræssystem_v3.1

Bilag 8 - Oversigt over nødvendige justeringer af driftsomkostninger V2

Notat om renovering af kunstgræsbaner - Forvaltningens noter til Hillerød Fodbolds brev til byrådet om Bioflex Eco

Fra selvforvaltningen på Hillerød Stadion 22. april

Fra selvforvaltningen på Hillerød Stadion 31. marts

20.04.2025 Hillerød Fodbold ønsker at K1 og K2 renoveres med BioFlex Eco

Gadevang IF - Brugertilbagemelding vedr. Brug af K1 og K2

Mail dateret 22.04.2025 fra Selvforvaltning til Hillerød Kommune.pdf

Mail dateret 31.03.2025 fra Selvforvaltning til Hillerød Kommune.pdf

Opfølgning kunstgræsbane Hillerød Fodbold.pdf

BioFlex survey 7.2.25

Punkt 2: Nye takster på kirkegårdene

25/4850

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at indstille til økonomiudvalget at indstille til byrådet at godkende nye takster på kirkegårdene pr. 1. juni 2025.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Udvalget godkendte indstillingen.

Sagsfremstilling

Formålet med sagen er, at Natur, Miljø og Klimaudvalget godkender de nye takster.

Den 3. april 2025 blev den nye afdeling 13 på Skansekirkegården åbnet, som lever op til muslimske kistebegravelser. Da taksterne for afdeling 13 skulle beregnes, var det naturligt at genberegne alle takster for gravsteder, således at de bliver aktuelle og afspejler de faktuelle omkostninger.

Siden 2017, hvor de sidste takster blev beregnet, har der været inflation og prisstigninger på maskiner og brændstof. Derudover er gravstederne nu beregnet efter faktiske m2. Det gør, at taksterne er ændrede og nu er mere reelle i forhold den faktiske udgift i 2025.

Både de gamle takster fra 2017 og de nye takster for 2025 er vedlagt som bilag.

Fremadrettet vil taksterne blive udregnet årligt.

Retsgrundlag

Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde § 12.

Økonomi

Hvis byrådet godkender taksterne, vil forvaltningen genberegne indtægterne, som vil indgå i budgetopfølgning 2-2025.

Bilag

Takstblad 2017

Takstblad 2025

Punkt 3: Budget 2026-2029, Natur, Miljø og Klimaudvalget

24/14662

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget drøfter omprioriteringskatalogets foreløbige indhold inklusiv anlægsønskerne, så forvaltningen kan afslutte arbejdet med kataloget med henblik på at udvalget til juni kan godkende det endelige resultat som derefter indgår i omprioriteringskataloget.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Udvalget godkendte indstillingen.

Udvalget ønsker en omformulering af overskriften og tekst af forslag 11AU2026-007.

SF stillede forslag om at anlægsønske for stien gennem munkeengen inflationskorrigeres og indgår som budgetønske til budgetforhandlingerne.

1 stemte for: F

4 stemte imod: A, B, C og V

Forslaget blev ikke vedtaget.

Bilaget "Bilag 1 Regnskabsbemærkninger til NMK, ny version" (dokument nr. 47238/25) blev sendt til udvalget forud for mødet. Bilaget erstatter "Bilag 1 Regnskabsbemærkninger til NMK". Bilaget er vedhæftet referatet.

Sagsfremstilling

Formålet med denne sag er at præsentere udvalget for resultaterne af marts måneds drøftelse af forslag til omprioriteringskatalog og bemærkninger til regnskab 2024 inden for udvalgets område. Regnskabsbemærkninger for udvalgets aktivitetsområde(r) er vedlagt og kan indgå i udvalgets arbejde. På baggrund heraf drøfter udvalget udkast til finansieringsforslag, til investeringsforslag, evt. aktivitetsudvidelsesforslag samt anlægsønsker. De vedlagte dokumenter viser nuværende status for udvalgets arbejde med omprioriteringskataloget.

Udvalget fastlægger således oplæg til deres afsluttende behandling af budgetforslag til udvalgets møde i juni.

Retsgrundlag

Styrelsesloven § 40.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Finansieringsforslag 2026-2029 NMK maj

Aktivitetsudvidelser 2026-2029 NMK maj

Anlægsønsker 2026-2029 NMK maj

Bilag 1 Regnskabsbemærkninger til NMK

Bilag 1 Regnskabsbemærkninger til NMK, ny version

Punkt 4: Bæredygtighed i Principper for økonomistyring

24/15858

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at drøfte, hvordan det vil anbefale at arbejde videre med bæredygtighed i Principper for økonomistyring.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Udvalget drøftede Principper for økonomistyring ud fra et bæredygtighedsperspektiv og gav input til forvaltningens videre arbejde.

Udvalget bakkede konkret op om den foreslåede ændring til rammebilag 11.1 til økonomiudvalgets og byrådets videre arbejde med principperne og ønsker i den forbindelse fokus på forebyggelse og vedligeholdelse ift. at kunne forebygge køb.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Natur, Miljø og Klimaudvalgets behandling af Principper for økonomistyring i forhold til bæredygtighed, besluttede udvalget den 8. oktober 2024, at det i foråret vil arbejde videre med bæredygtighed.

I det følgende har forvaltningen listet en række punkter op, som udvalget kan drøfte i forhold til det videre arbejde med bæredygtighed i Principper for økonomistyring.

Oplæg til drøftelse:

- Hvordan kan der indarbejdes flere hensyn til bæredygtighed i Principper for økonomistyring?
- Hvordan kan kommunen foretage mere bæredygtige indkøb, end vi allerede gør?
- Hvordan kan kommunens ansatte rejse mere klimavenligt (fravalg af fly, egen bil m.v.)?
- Hvordan kan kommunen købe mere brugt frem for nyt?

I de to vedhæftede bilag fremgår Principper for økonomistyrings rammebilag:

- 11.1 Retningslinjer for køb af varer og tjenesteydelser.
- 11.2 Retningslinjer om genbrug og salg af overskydende effekter.

Rammebilag 11.1 retningslinjer for køb af varer og tjenesteydelser

Forvaltningen foreslår, at der i indledningen af bilaget under generelt tilføjes følgende for at understøtte bæredygtighed:

Når du står over for et køb, bør du altid overveje, om det er nødvendigt at anskaffe det pågældende produkt (nøjsomhed). Hvis ja, bør du overveje om det er muligt at reparere det produkt, du er på vej til at erstatte, fremfor at købe nyt. Er det muligt at reparere, er det af foretrække, da det er mere bæredygtigt. Når du køber en vare, er det godt at overveje om det er muligt at købe brugt, fremfor at købe nyt. Dette gælder dog ikke ved faste bestillinger til driften.

Rammebilag 11.2 Retningslinjer om genbrug og salg af overskydende effekter

Forvaltningen arbejder på at finde måder, hvor overskydende effekter bedre kan afsættes såvel inden for organisationen som eksternt. Da dette arbejde ikke er fuldført, er det ikke muligt at ændre rammebilaget endnu.

Da det er planen, at Principper for økonomistyring forelægges til beslutning efteråret, vil eventuel ny proces for overskydende effekter blive indarbejdet i rammebilaget.

Til udvalgets orientering arbejder forvaltningen på en sideløbende sag til Natur, Miljø og Klimaudvalget om forslag til, hvordan der kan arbejdes med klimakonsekvenser i budgetprocessen. Det sker som et aktivitetsudvidelsesforslag til budget 2026.

Eksempler på, hvad forvaltningen derudover arbejder med i forhold til bæredygtighed:

- Overskydende effekter søges afsat inden for organisationen.
- Overskydende effekter af en vis værdi sælges på auktion.
- Lån til energibesparende foranstaltninger optaget som grønne lån, som er lån til bæredygtige og miljøvenlige formål, der bidrager til for eksempel reduktion af CO₂-udledning med mere. Desuden er et grønt lån ofte billigere end konventionelle lån, idet de investorer, der køber de bagvedliggende obligationer, viser særlig stor interesse for grønne obligationer.
- Ved kapitalforvaltning er der fravalgt investeringer i selskaber, hvor af mere end 5 procent af indtægterne kommer fra produktion eller distribution af fossile brændstoffer samt virksomheder, der fremgår af ”Carbon Underground 200 – listen”.

Der er til budgettet 2026-2029 udarbejdet anlægsønske om klimahandleplan, som også indeholder midler til mere genbrug herunder etablering af portal.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Rammebilag 11.1 retningslinjer for køb af varer og tjenesteydelser

Rammebilag 11.2 retningslinjer om genbrug og salg af overskydende effekter

Punkt 5: Styrket affaldstilsyn - implementering og gebyr

25/1719

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at indstille til økonomiudvalget at indstille til byrådet:

1. at godkende gebyr for affaldstilsyn for virksomheder, herunder tilsynspligtige landbrug, jf. bilag
2. at gebyret er gældende for 2025 og 2026.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Udvalget godkendte indstillingen.

Sagsfremstilling

Ny lovgivning pålægger kommunerne at føre styrket tilsyn med affald fra virksomheder, herunder tilsynspligtige landbrug, som også kategoriseres som en virksomhed. Tilsynet skal finansieres af virksomhederne via et gebyr, som kommunen opkræver hos virksomhederne. Denne sag fremlægger forslag til gebyr mhp. beslutning i byrådet.

Baggrund

På nationalt plan lavede man i 2020 Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. Der er bl.a. fokus på ny og forbedret model for affaldstilsynet (risikobaseret). Desuden ønskes, jf. Strategi for Cirkulær Økonomi fra 2018, at skabe lige vilkår på markedet for affald og genanvendelige råvarer.

Nyt lovgrundlag

Ultimo 2024 er nyt lovgrundlag vedtaget; der er dels ændret i Miljøbeskyttelsesloven og dels er der udstedt en ny bekendtgørelse om affaldstilsyn. Fra 2025 skal Miljøstyrelsen udføre administrative affaldstilsyn med affaldsproducenter, indsamlingsvirksomheder og modtageanlæg.

- Ca. hver 15. virksomhed udvælges, ca. 24.000 årligt på landsplan.
- Udvælgelsen sker "tematiseret", stikprøvebaseret eller risikobaseret.
- Indsatsen målrettes virksomheder, hvor risikoen er størst for, at reglerne bliver brudt.

Hver 75. virksomhed udtrækkes årligt til fysisk tilsyn, svarende til et fysisk tilsyn for hvert femte administrative tilsyn. På landsplan er ca. 4.800 fysiske affaldstilsyn årligt. Størstedelen af disse tilsyn skal føres af kommunerne og udføres dels på de virksomheder, som i forvejen er underlagt regelmæssige miljøtilsyn. Dertil kommer et antal virksomheder, som miljøtilsynet normalt ikke besøger; f.eks. kontor, service, institutioner, byggepladser, detailhandel mv.

I 2027 øges frekvensen til at hver 3. virksomhed årligt udtrækkes til et administrativt tilsyn og hver 15. virksomhed årligt udtrækkes til fysisk tilsyn, svarende til et fysisk tilsyn for hvert 5. administrative tilsyn. Dog skal aftalekredsen i 2026 tage stilling til, om der fortsat er grundlag for at øge affaldstilsynsfrekvensen fra 2027.

Finansiering af tilsynet

Arbejdet med tilsyn skal finansieres af et gebyr, som myndigheden opkræver hos de virksomheder, som får tilsyn. Nedenfor er udklip af bekendtgørelsen.

Bekendtgørelse om affaldstilsyn

§ 10. Tilsynsmyndigheden skal opkræve gebyrer til dækning af alle myndighedens omkostninger i forbindelse med affaldstilsyn, herunder for udpegning af konkrete produktionsenheder og puljer med et antal fysiske affaldstilsyn til fysisk affaldstilsyn, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøstyrelsen kan ikke opkræve gebyrer til dækning af it-driftsomkostninger til styrelsens risikomodel i forbindelse med risikobaseret udtrækning af produktionsenheder.

§ 11. Tilsynsmyndigheden skal fastsætte gebyrtakster for et kalenderår.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden skal offentliggøre de gældende gebyrtakster på myndighedens hjemmeside.

Implementering af styrket affaldstilsyn

Forvaltningen fører i forvejen ca. 60 miljøtilsyn om året med virksomheder, som er underlagt regelmæssigt miljøtilsyn. Disse tilsyn kører i rul, så den enkelte virksomhed får tilsyn ca. hvert 3-6 år. De nye regler betyder, at forvaltningen fremover skal føre et styrket affaldstilsyn ifm. de 60 årlige miljøtilsyn samt ca. 45 ekstra affaldstilsyn på virksomheder, som forvaltningen ikke tidligere har besøgt. I 2027 vil de ekstra affaldstilsyn øges til ca. 225 pr. år, hvis aftalekredens holder fast i at øge affaldstilsynsfrekvensen.

Jf. håndhævelsesvejledningen for Miljøbeskyttelsesloven vil man som myndighed typisk starte med en henstilling, hvis en virksomhed ikke sorterer genanvendeligt affald. Der vil blive meddelt en frist. Ved opfølgende tilsyn vil myndigheden kontrollere om henstillingen er efterkommet. Hvis den ikke er efterkommet, vil næste myndighedsskridt som udgangspunkt være en indskærpelse med en ny frist. Hvis den nye frist ikke overholdes, vil myndigheden anmelde sagen til politiet med dokumentation for forløbet.

Det er tale om ca. nye 100 affaldstilsyn om året startende allerede i 2025. Da tilsynet er nyt for mange af virksomhederne, forventer forvaltningen at den opfølgende håndhævelse på tilsynene vil strække sig ind i 2026, hvor der også udpeges 45 nye virksomheder til tilsyn.

Opstart af tilsynene afventer byrådets beslutning om gebyr og forvaltningens organisering af arbejdet. Forvaltningen vurderer, at det ikke er realistisk at nå alle de nye affaldstilsyn i 2025, så nogle tilsyn må skubbes til 2026, hvor der også vil være behov for opfølgning fra tilsynene i 2025.

Tidsforbruget til tilsyn med den enkelte virksomhed vil variere meget afhængigt af virksomhedens størrelse og kompleksiteten i affaldsfraktionerne. Forvaltningen forventer et tidsforbrug pr. virksomhed på ca. 5 timer inkl. opfølgning og evt. håndhævelse. Overslagsmæssigt vil det give ½-1 ekstra personaleressource, som skal finansieres af gebyret.

Informationstiltag over for virksomhederne vil blive koordineret med tiltag i klimaplanen om mere sortering hos virksomheder.

Gebyr

Gebyret fastsættes en gang årligt. Gebyret skal omfatte myndighedens omkostninger ved tilsynet; herunder tidsforbrug til planlægning, kørsel, udførelse og opfølgning på tilsynet samt nødvendige IT-systemer. Forvaltningen foreslår at gebyret består af en fast timepris og der opkræves pr. påbegyndt halve time. Forvaltningen har beregnet timeprisen til 781 kr. ekskl. moms.

Forvaltningen foreslår at gebyret denne gang gælder både for 2025 og 2026, da det forventes, at gebyret vil være uændret i 2026. For 2027 vil antallet af tilsyn formentlig stige samt der vil være sket ændringer i udgifter til løn og IT.

Retsgrundlag

- Bekendtgørelse om affaldstilsyn, BEK nr. 1221 af 22. november 2024.
- Miljøbeskyttelsesloven, LBK nr. 1093 af 11. oktober 2024.

Økonomi

Opkrævede gebyrer skal dække omkostninger.

Bilag

Takstblad for affaldstilsynsgebyr 2025 og 2026

Gebyrberegning 2025 og 2026

Punkt 6: Skybrudsløsning på Helsingørsgade 23A og B - bemyndigelse til ekspropriation - supplerende sagsfremstilling

25/3162

Indstilling til møde i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet:

1. at byrådet udtrykker ekspropriationsvilje ift. matr. nr. 121a og 121b Hillerød Bygrunde, Hillerød, Helsingørsgade 23A og B, 3400 Hillerød til etablering af skybrudssikring, såfremt frivillig aftale med grundejeren ikke efterfølgende kan indgås
2. at forvaltningen bemyndiges til at igangsætte ekspropriationsproces, hvis der ikke efterfølgende kan indgås frivillig aftale med grundejeren og
3. at der udpeges et medlem af byrådet til at lede åstedsførelsen, hvis frivillig aftale ikke kan indgås.

Supplerende sagsfremstilling efter møde i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 31-03-2025

Den 25. april blev der afholdt opfølgingsmøde med grundejer og dennes advokat. Mødet blev ledet af formand for Natur, Miljø og Klimaudvalget og havde deltagelse af repræsentanter fra forvaltningen samt fra Hillerød Spildevand A/S. På mødet blev det aftalt, at der forsat skal afsøges mulighed for en frivillig aftale – herunder vurdering af grundens værdi og yderligere fremsendelse af hydrauliske beregninger.

Hillerød Forsyning er i gang med at separere regn- og spildevand i Helsingørsgade. Hvis skybrudsløsningen kan etableres i forbindelse med det igangværende anlægsarbejde, kan Hillerød Forsyning gøre brug af 5 %-reglen (jf.

Omkostningsbekendtgørelsen). Denne regel tillader, at op til 5 % af separeringsprojektets budget kan bruges på supplerende tiltag i sammenhæng med hovedprojektet. Ved at anvende 5%-reglen kan Hillerød Spildevand A/S integrere skybrudsløsningerne i det igangværende separatloakeringsprojekt uden at skulle igangsætte et separat projekt senere.

Hvis dette skybrudssikringsprojekt bliver forsinket, kan 5% reglen ikke anvendes her, og projektet må forventes at blive dyrere. Hillerød Spildevand A/S vil skulle vende tilbage på et senere tidspunkt for at udføre arbejdet, hvilket vil medføre ekstra omkostninger til mobilisering af udstyr og arbejdskraft samt potentielle forstyrrelser for beboerne, forretninger og handlende i området. Ved at inkludere skybrudsløsningen nu, kan disse ekstra omkostninger og forstyrrelser undgås, hvilket gør det til en mere økonomisk og praktisk løsning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Sagen blev behandlet som sag nr. 8.

Udvalget stemte om indstillingen:

3 stemte for: A, B og F

1 stemte imod: V

1 tog forbehold: C

Indstillingen blev godkendt.

Udvalget tilføjer, at i det fortsatte arbejde med skybrudssikringen er det væsentligt for udvalget, at der er en tæt dialog mellem Hillerød Forsyning og lodsejeren.

Klaus Markussen (V) var inhabil i sagen og deltog ikke i behandlingen af sagen jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Fraværende: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet:

1. at byrådet udtrykker ekspropriationsvilje ift. matr. nr. 121a og 121b Hillerød Bygrunde, Hillerød, Helsingørgade 23A og B, 3400 Hillerød til etablering af skybrudssikring, såfremt frivillig aftale med grundejeren ikke efterfølgende kan indgås
2. at forvaltningen bemyndiges til at igangsætte ekspropriationsproces, hvis der ikke efterfølgende kan indgås frivillig aftale med grundejeren og
3. at der udpeges et medlem af byrådet til at lede åstedsforretningen, hvis frivillig aftale ikke kan indgås.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 31-03-2025

Udvalget besluttede at udsætte sagen på baggrund af ny henvendelse i sagen modtaget kort inden mødet. Udvalget beder Hillerød Forsyning genoptage dialogen med borgeren med deltagelse af formanden for Natur, Miljø og Klimaudvalget og forvaltningen i Hillerød kommune.

Klaus Markussen (V) var inhabil i sagen og deltog ikke i behandlingen af sagen jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5.

Afbud: Nikolaj Frederiksen (C)

Fraværende: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Stine Østlund (C)

Sagsfremstilling

Hillerød Spildevand A/S har den 4. marts 2025 anmodet Hillerød Kommune om at meddele ekspropriationsvilje til etablering af skybrudsløsning på matr. nr. 121a og 121b Hillerød Bygrunde, Hillerød, Helsingørgade 23A og B, 3400 Hillerød.

Baggrunden for anmodningen er, at Hillerød Midtby ifølge tillæg 2 til gældende Spildevandsplan 2018-2021 skal separatkloakeres. Der skal i den forbindelse tages højde for klimatiske forhold, herunder at minimere risikoen for skader ved skybrud/ekstrem regn.

Separatkloakering af Hillerød midtby omfatter separatkloakering af gågadedelen på Helsingørgade. På den del af gågaden på Helsingørgade fra Torvet op mod krydset med Østergade er der en lavning i terrænet, hvor det laveste punkt ligger ud for Helsingørgade 23. Skybrudsvandet kommer fra et større område, øst og nord for lavpunktet, på ca. 12 ha, som har terrænhældning mod lavpunktet. Gågaden er i kommuneplanen defineret som centerområde, og jf. Spildevandsplan 2018-2021 samt tillæg skal området skybrudssikres for hændelser med gentagelsesperiode op til 60 år.

Skybrudsløsningen skal beskytte bygninger/kældre i området mod oversvømmelser op til en 60 års regn. For at sikre at dette har Hillerød Spildevand A/S behov for, at en skybrudsløsning placeres på matr. nr. 121a og 121b Hillerød Bygrunde, Hillerød, Helsingørsgade 23A og B, 3400 Hillerød, som begge er ejet af samme grundejer.

Da anlægsarbejde i gågadedelen af Helsingørsgade forventes afsluttet i løbet af 2025, er der et presserende behov for at etablere skybrudsløsningen, hvis den skal etableres sammen med de øvrige anlægsarbejder i gågaden.

Hillerød Spildevand A/S har oplyst, at skybrudsløsningen går ud på, at regnvandet fra Helsingørsgade ledes igennem en portåbning i Helsingørsgade 23A mod Slotssøen. Matrikel 121a (Helsingørsgade 23B) er ubebygget, mens der på matrikel 121b (Helsingørsgade 23A) er en bygning med port mod Slotssøen. Skybrudssikringen indbygges i overfladen og under jorden, således arealerne fortsat kan anvendes. Den vil ikke medføre ændringer af den eksisterende bygning; den underjordiske del af skybrudssikringen vil blive placeret i porten, og overfladedelen af skybrudssikringen placeres ligeledes gennem porten og i fortsættelse over den ubebyggede matrikel, jf. anmodning om ekspropriationsvilje i bilag 1.

Hillerød Spildevand A/S har oplyst, at det er nødvendigt, at skybrudssikringen placeres på matr. nr. 121a og 121b Hillerød Bygrunde, Hillerød, Helsingørsgade 23A og B, 3400 Hillerød, fordi:

- Helsingørsgade 23 ligger ud for lavpunktet for det topografiske område, der leder skybrudsvand til lavpunktet.
- Helsingørsgade 23A har en portåbning mod slotssøen.

Arealet bag portåbningen må ikke bebygges over en strækning på 15-20 m, da strækningen er deklareret til fordel for en kloakledning, der fortsat skal ligge der. Etablering af en skybrudssikring på overfladen vil derfor ikke medføre ændring af den eksisterende bygning eller muligheder for brug og bebyggelse af den ubebyggede ejendom.

- De nærmest liggende portåbninger ved nr. 27 og 19 ligger ca. 75 cm højere end porten ved nr. 23, og afvanding af lavpunktet og sikring for gentagelsesperioder op til 60 år på overfladen vil være umuligt
- Der er ingen arealbindinger (fredninger, lokalplaner mv.) der forhindrer etablering af skybrudssikring på Helsingørsgade 23A og B.

Hillerød Spildevand A/S har oplyst, at de siden august 2023 jævnligt har været i kontakt med grundejer med henblik på at indgå en frivillig aftale om etablering af skybrudssikringen, hvilket ikke har været muligt. Derudover har Forvaltningen og Forsyningen holdt møde med grundejer i marts 2025, hvor det ikke var muligt at opnå en frivillig aftale.

En kommunal beslutning om at udvise vilje til ekspropriation er nødvendig for at sikre grundejer mulighed for skattefritagelse, hvilket vil gøre det mere fordelagtigt for grundejer ift. at indgå en frivillig aftale på ekspropriationslignende vilkår. Det er Skat, der træffer beslutning om, hvorvidt betingelserne for skattefrihed er opfyldt efter ejendomsavancebeskatningslovens §11, stk. 1, 2. punkt.

For at opnå skattefrihed er det en betingelse, at der på aftaletidspunktet:

1. er ekspropriationshjemmel i lovgivningen til formålet

2. står klart, at ekspropriationen vil ske i mangel af frivillig aftale, dvs. at den eksproprierende myndighed skal vise vilje til at ekspropriere.

Hvis byrådet udtrykker ekspropriationsvilje, og en frivillig aftale ikke efterfølgende kan indgås med lodsejer, er der hjemmel i miljøbeskyttelsesloven § 58, stk. 1 til, at der kan gennemføres ekspropriation til fordel for spildevandsanlæg.

Forvaltningen ønsker ligeledes bemyndigelse til at igangsætte ekspropriationen, hvis en frivillig aftale ikke kan indgås, og at byrådet udpeger et medlem til at lede en evt. åstedsforretning.

En eventuel ekspropriationsbeslutning vil blive forelagt byrådet på et senere tidspunkt, hvis det bliver nødvendigt at gennemføre en ekspropriation.

Retsgrundlag

Miljøbeskyttelsesloven § 58, stk. 1.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

20250304 Anmodn eksprop vilje Helsingørsgade 23 A og B.pdf

Fraværende Klaus Markussen

Punkt 7: Klimarådet - evaluering

24/13279

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget:

1. at drøfte Klimarådets formål
2. at drøfte behovet for justeringer i kommissorium for Klimarådet
3. at træffe beslutning om revision af kommissoriet for Klimarådet
4. at beslutte at det tiltrædende byråd træffer beslutning om organisering af dialogfora om klima, natur, og miljømæssige hensyn.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Udvalget drøftede klimarådets formål jf. indstillingens punkt 1 og behov justeringer i kommissoriet for Klimarådet jf. indstillingens punkt 2.

Udvalget besluttede, at budgetmidler, som hidtil har været anvendt til ekspertens deltagelse i rådet, kan anvendes af rådet til oplægsholdere til Klimarådets møder for at kvalificere rådets rådgivning af udvalget.

Udvalget godkendte de foreslåede ændringer til kommissoriet i sagen jf. indstillingens punkt 3.

Udvalget godkendte indstillingens punkt 4.

Sagsfremstilling

Af Hillerød Kommunes Klimaråds kommissorium (bilag 1) fremgår, at rådet skal evalueres to år efter konstitueringen. Klimarådets egen evaluering blev forelagt udvalget på mødet i februar 2025, hvor der også var møde mellem Klimarådet og Natur, Miljø og Klimaudvalget. Denne sag lægger op til, at udvalget drøfter Klimarådets fremtidige virke og beslutter ændringer i kommissoriet.

Supplerende til Klimarådets egen evaluering, har forvaltningen gjort nogle observationer i relation til Klimarådets hidtidige virke.

Ikke alle formålene fra kommissoriet er opnået i den forgangne periode, hvor Klimarådet primært har haft fokus på kommissoriets punkt 1.3 om inspiration til kommunens klimaindsats og Natur, Miljø og Klimaudvalget har ikke benyttet sig af punkt 1.4 om at høre Klimarådet i konkrete sager.

Forvaltningen foreslår, at udvalget drøfter Klimarådets formål og beslutter behovet for justeringer i kommissoriet.

Ifølge kommissoriet deltager en ekstern ekspert i Klimarådet. Eksperten har deltaget i klimarådsmøderne på lige fod med de øvrige medlemmer. Det er ikke lykkedes Klimarådet tilstrækkeligt at udnytte viden fra den tilknyttede ekspert eller sætte den viden i spil. Forvaltningen foreslår, at Natur, Miljø og Klimaudvalget justerer 2.2 i kommissoriet, så de budgetmidler, som hidtil har været anvendt til ekspertens deltagelse i rådet, kan anvendes til oplægsholdere til Klimarådets møder. Klimarådet kan overveje om hele eller dele af disse ekspertoplæg skal være offentligt tilgængelige, som inspiration for andre interesserede.

Derudover kan Klimarådet arbejde med et forslag om en uddeling af en lokal klimapris til hhv. erhverv samt foreninger/borgere og vende tilbage til Natur, Miljø og Klimaudvalget med et sådan forslag.

De unge fra Hillerød Fælles Elevråd har haft begrænset fremmøde, hvilket kan skyldes, at det kræver en ekstra indsats fra forvaltningen at inkludere de unge, klæde dem på til opgaven og sikre løbende udskiftning i takt med, at de unge forlader uddannelserne. Forvaltningen foreslår, at udvalget justerer 2.2 i kommissoriet, så de unge fra Hillerød Fælles Elevråd udgår resten af 2025, og at byrådet frem mod næste byrådsperiode overvejer, hvordan man kan arbejde bedre med inddragelse af unge.

Både Klimarådet og Grønt Råd interesserer sig meget for arbejdet med at implementere den grønne trepartsaftale, som drøftes i de lokale treparter, i treparten i Hillerød Kommune og i dialogfora om eksempelvis Arresø – alle med deltagelse af Nordsjællands Landboforening og Danmarks Naturfredningsforening. Forvaltningen foreslår, at udvalget overvejer organiseringen af dialog om klima, natur, og miljø frem mod beslutninger i det tiltrædende byråd efter valget i november 2025.

Forvaltningen foreslår, at afsnit 4.1 i kommissoriet ændres, så kommissoriet tages op til fornyet overvejelse af det tiltrædende byråd, dog senest efter 2 år.

Nuværende kommissorium (bilag 1) og forslag til revideret kommissorium (bilag 2) er vedlagt.

Forvaltningen foreslår, at Klimarådet fortsætter med de foreslåede justeringer i kommissoriet, indtil et tiltrædende byråd træffer ny beslutning.

Klimarådet kan på baggrund af evalueringen genbesøge egen arbejdsform på et kommende møde.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Klimaråd - Kommissorium_ af nov. 2022

Klimaråd - Kommissorium_med ændringsforslag april 2025

Punkt 8: Proces for håndhævelse i boringsnære beskyttelsesområder

21/8650

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at tage orienteringen om processen for håndhævelse i boringsnæreområder beskyttelsesområder til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Sagen blev behandlet som sag nr. 9.

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Fraværende: Klaus Markussen (V)

Sagsfremstilling

I forlængelse af orienteringen om status på boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) på mødet i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 5. marts 2024 orienterer forvaltningen om processen for håndhævelse BNBO.

Lovgivning

På mødet den 5. marts 2024 blev udvalget orienteret om, at ændring af miljøbeskyttelsesloven forventedes at træde i kraft 1. juli 2024. Forventningen var oprindeligt, at der ville komme et statsligt påbud, hvis der ikke var indgået frivillige aftaler. Den 21. maj 2024, er der vedtaget en lovændring af vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven og det pålægger kommunerne at udstede påbud senest 1. marts 2025, hvis ikke en frivillig aftale har fundet sted. Det gælder også for de BNBO, hvor udbredelsen af området senere måtte ændre sig på baggrund af en genberegning af arealet.

Budgetaftale for 2025

I budget 2025 er der sat penge af til konsulentarbejde til at hjælpe med at løfte opgaven.

Status

Hillerød Kommune har 17 BNBO, hvor en indsats er nødvendig. De 17 BNBO fremgår af oversigtskort i bilag 1. Heraf er Miljøstyrelsen i gang med at genberegne udbredelsen af 8 BNBO'er. Disse 8 ventes fastlagt i en bekendtgørelse i 2027. Forvaltningen afventer den endelige udbredelse af arealerne inden påbud. Arbejdet med påbud i de resterende 9 områder går i gang nu jf. nedenstående tidsplan.

I efteråret 2024 gennemførte Hillerød, Halsnæs og Gribskov kommuner en jordpris-analyse. Som led i analysen blev der afsøgt handler af landbrugsjord i omdrift fra de seneste par år. Analysen redegør for lokale handler som kan være en støtte ved fastsættelse af jordprisen inden et påbud.

Aktuelt er 59 lodsejere blevet kontaktet med henblik på at indgå en frivillig aftale. Der er til dato indgået 5 frivillige aftaler som involverer 9 lodsejere. Den videre proces ses i tidsplanen nedenfor.

Som det fremgår overholder Hillerød Kommune hermed ikke tidsfristerne i BNBO-fristbekendtgørelsen, ligesom der ikke meddeles påbud i de 8 BNBO'er, som staten er ved at genberegne, før placeringen er endeligt fastlagt.

Foreløbig tidsplan

2025:

- 1.-2. kvartal: Sagsbehandling, herunder fastlæggelse af forslag til erstatning.
- 3. kvartal: Lodsejere modtager et brev fra kommunen med udkast til påbud om, at der ikke må foretages erhvervsmæssig anvendelse, håndtering og opbevaring af pesticider samt et tilbud om erstatning. Lodsejere og vandforsyninger får 4 uger til at komme med bemærkninger.
- 4. kvartal: Sagsbehandling af lodsejernes bemærkninger og udsendelse af påbud og erstatning. Påbud og erstatning kan påklages til henholdsvis Miljø- og Fødevareklagenævnet og Taksationsmyndigheden.

2026:

- Sagsbehandling af eventuelle klagesager til Miljø- og Fødevareklagenævnet eller Taksationsmyndigheden.

2027:

- Sagsbehandling af de 8 BNBO'er, når Miljøstyrelsen har genberegnet dem, så placeringen er endelig fastlagt.

Retsgrundlag

- Miljøbeskyttelsesloven, lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024, § 24 a, 64e, stk. 2
- Vandforsyningsloven, lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024, § 13f
- BNBO-fristbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 742 af 17. juni 2024

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Oversigtskort BNBO

Fraværende Klaus Markussen

Punkt 9: Næringsstofbelastning af Arresø - status

25/4590

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Sagen blev behandlet som sag nr. 6.

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er stor opmærksomhed på Arresøs miljøtilstand og manglende målopfyldelse i forhold til vandområdeplan 2021 – 2027(VMP 21-27), hvorfor der er et ønske om, at reducere fosforbelastningen af Arresø. Denne sag redegør for kilderne til næringsstofbelastningen til Arresø fra Hillerød Kommune.

Jf. Vandområdeplanerne 2021 – 2027 er Arresø målsat til god økologisk tilstand efter den 22. december 2027 og god kemisk tilstand senest den 22. december 2027.

Årsagen til, at der er forsinket målopfyldelse for god økologisk tilstand i Arresø, skal findes i det faktum, at der er en meget stor pulje af især fosfor ophobet i selve søen. Det skyldes primært fortidens udledninger, med tilledning af urensset spildevand fra byerne i Arresøs opland. Staten har oplyst, at de ikke igangsætter oprensning af Arresø, så længe næringsstofforureningen overskrider den økologiske bæreevne for Arresø – tilnærmelsesvist defineret ved indsatsbehovet i VMP 21 – 27(tabel 1).

Hillerød Forsyning har formuleret notatet ”*Fosforbelastning af Arresø*” til deres bestyrelse om fosforbelastningen af Arresø fra renseanlæg og kloaksystemer i Hillerød Kommune i perioden 2016 - 2024 (bilag 1).

Næringsstofbelastningen af Arresø er stærkt betinget af nedbørsforholdene i Hillerød Kommune, både den årlige nedbørsmængde og intensiteten i de enkelte regnhændelser, der har betydning for hyppigheden og størrelsen af regnbetingede overløb, der dermed varierer over tid.

Arresøs miljøtilstand er afhængig af næringsstofindholdet i søvandet, og primært styret af fosforindholdet, men til tider også kvælstofindholdet.

I tabel 1 nedenfor ses baseline, mål og indsatsbehov for målopfyldelse på fosfortilledning for Arresø jf. VMP 21-27.

Vandområdeplan 2021 – 2027 Arresø	Baseline kg/år	Mål kg/år	Indsatsbehov kg/år
Fosfor	5.907	3.663	2.244

Tabel 1: baseline = aktuel tilledning/år, målsætning = ønsket tilledning/år og indsatsbehov = reduktionskrav/år for Arresø jf. vandområdeplan 2021 – 2027. Kilde: Vandområdeplanerne 2021 – 2027

I tabel 2 nedenfor ses fosforkilderne til Arresø i procent. Det åbne land defineres som landbrug, baggrund og spredt bebyggelse.

Jf. VMP 21-27 udgør bidraget fra det åbne land ca. 50 % i vandområde Sjælland i et generelt perspektiv.

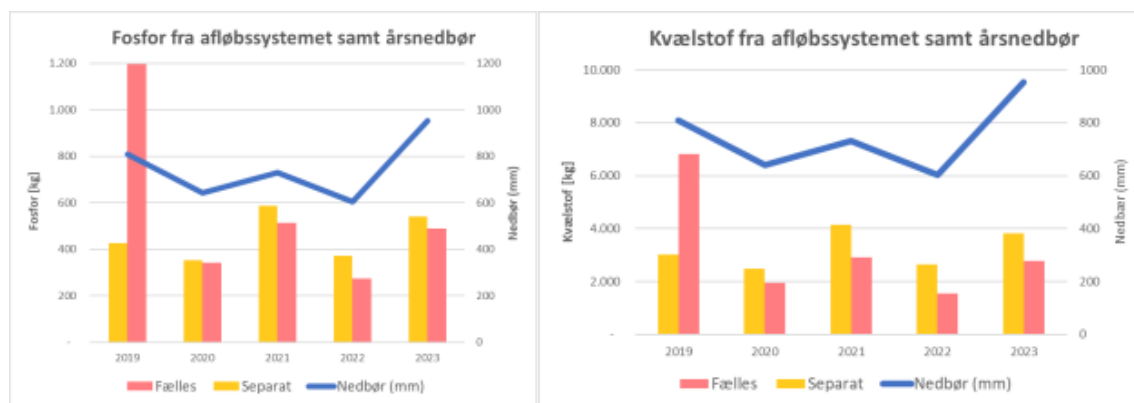
År/bidrag i %	Bidrag fra det åbne land inkl. Gribvand	Regnbetinget udløb fra separatkloakering (Hillerød)	Regnbetinget udløb fra fælleskloakering (Hillerød)	Renseanlæg (Hillerød/HCR syd)
2016 – 2018	60 %	4 %	19 %	17 %
2023	76 %	5,5 %	5 %	13,5 %

Tabel 2: Redegørelse fra Hillerød Forsyning A/S der viser fosfortilledningen til Arresø i procent fra forskellige kilder i hhv. 2016 – 2018 og i 2023

Det kan aflæses i tabel 2, at Hillerød Centralrenseanlæg(HCR) har reduceret fosfortilledningen til Arresø væsentligt, i forhold til perioden før ibrugtagning af HCR.

I figur 3 nedenfor ses det, at der via spildevand fra Hillerød Kommune tilledes ca. 1.100 kg fosfor i 2024 og ca. 18.000 kg kvælstof i 2024 til Arresø. De angivne mængder dækker både udledning fra renseanlæg, samt overløb fra fællessystemet og separatssystemet.

Mængderne af fosfor og kvælstof fra spildevandsrensningen ligger under udledningstilladelserne på hhv. 1.200 kg fosfor/år og 23.000 kg kvælstof/år. Hillerød Forsynings udledninger af næringsstoffer til Arresø, forhindrer dermed ikke målopfyldelse jf. VMP 21-27.

Figur 3: årlig udledning af hhv. fosfor og kvælstof til Arresø fra Hillerød Forsyning. De høje værdier i 2019 kan forklares med indkøring af det nye renseanlæg på Solrødgård. Den blå kurve viser årlig nedbør i Hillerød. Kilde Hillerød Forsyning

I forhold til kvælstof er der ikke defineret baseline eller mål for søer i VMP 21-27. Der er dog defineret mål for kystvand helopland, hvor Arresø med opland er en del af oplandet til kystvand Roskilde fjord og Kattegat.

På baggrund af ovenstående gennemgang er det forvaltningens vurdering, at den overordnede spildevandsrensning i Hillerød Kommune, på Hillerød Centralrenseanlæg Syd, er af en sådan karakter, at næringsstoftilførslen til Arresø fra Hillerød Kommunes spildevandsrensning ikke forhindrer målopfyldelse jf. VMP 21-27.

Der er et uopfyldt potentiale for reduktion af næringsstoftilførsel til Arresø i forbindelse med overløb fra kloaksystemerne. En problematik der bliver adresseret i udkast til Spildevandsplan 2025, hvor der lægges op til separatkloakering, så spildevand og regnvand i fremtiden, vil løbe i hver sit ledningssystem.

Separatkloakering vil reducere hyppigheden og intensiteten af overløbshændelserne, hvor urensset spildevand løber til vandmiljøet, og vil dermed reducere næringsstoftilførslen til Arresø yderligere. Den endelige implementering af separatkloakering i Hillerød Kommune, forventes først at være fuldt gennemført med en tidshorisont på årtier med de rammer og mål, der er beskrevet i Spildevandsplan 2025.

Spildevandsplan 2025 var i høring til den 28. april 2025 og afventer endelig politisk behandling.

Næringsstoffer fra det åbne land i Hillerød Kommune til Arresø stammer primært fra landbruget via overfladeafstrømning af gødningstoffer til især Pøle Å med sideløb men også bidrag fra Æbelholt Å med sideløb og Lyngby Å med sideløb.

Hvis rammerne i den grønne trepart udfyldes, med udtagning af ånære næringsstofbelastende landbrugsjorder, vådlægning af lavbundsområder og etablering af udyrkede arealer langs vandløb og søer, vil det betyde en reduktion af næringsstofbelastningen til Arresø. Størrelsen af reduktionen er afhængig af hvilke og hvor store arealer, der udtages hhv. vådlægges.

Det er dog en udfordring i forhold til at komme i mål med udtagningen i planperioden, da det frem til 2027 er frivilligt for lodsejerne, om de vil bidrage til arealomlægningen.

Forvaltningen vurderer på den baggrund, at det ikke vil være muligt at opnå målopfyldelse af VMP 21-27 med de eksisterende initiativer inden deadline d. 22. december 2027.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Bilag

Kvælstof- og fosforbelastning til Arresø

Punkt 10: Tilsynsindberetning 2024 - gebyrfinansieret virksomhedstilsyn

25/4058

Indstilling

Direktion indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget tager orientering om tilsynsindberetning 2024 til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Fraværende: Klaus Markussen (V)

Sagsfremstilling

Denne sag orienterer Natur, Miljø og Klimaudvalget om tilsynsindberetning i 2024.

Lovgivning

Ifølge miljøtilsynsbekendtgørelsen skal kommunerne hvert år senest 1. april sende oplysninger om det foregående års miljøtilsyn til Miljøstyrelsen. Indberetningen skal omfatte antal håndhævelser herunder påbud, indskærper, politianmeldelser og henstillinger.

Indberetning

Hillerød Kommune indberetter løbende data om miljøtilsyn og miljøgodkendelser til Digital Miljøadministration (DMA). Den løbende indberetning til DMA opfylder kravene om offentliggørelse. Alle oplysninger på DMA er offentligt tilgængelige.

Tilsynsfrekvens

Kommunens tilsynsindsats bliver målt på, om kommunen overholder tilsynsfrekvenserne for virksomheder og landbrug.

Virksomheder og husdyrbrug er opdelt i to kategorier i forbindelse med tilsynsfrekvenser:

- Kategori 1 omfatter virksomheder og husdyrbrug, der har en miljøgodkendelse eller en husdyrtilladelse efter husdyrbrugsloven.
- Kategori 2 omfatter de resterende virksomheder og husdyrbrug i kommunen, der er underlagt tilsynspligt.

Hillerød Kommune skal årligt udføre tilsyn på mindst 40 % af kommunens virksomheder og husdyrbrug i kategori 1 og mindst 25 % af kommunens virksomheder og husdyrbrug i kategori 2. Det er ligeledes et krav, at der som minimum føres tilsyn med kategori 1 og 2 virksomheder og husdyrbrug henholdsvis hvert 3. og 6. år. Dette svarer til ca. 70 tilsyn årligt.

Erhvervsmæssige husdyrhold, som ikke hører under kategori 1 eller 2, skal have møddingspladstilsyn minimum hvert 6. år.

Fra 2025 er der krav om, at kommunen også skal føre styrket tilsyn med affald fra virksomheder herunder tilsynspligtige landbrug, som også kategoriseres som en virksomhed. Det nye affaldstilsyn er beskrevet i en særskilt sagsfremstilling,

som forelægges udvalget på samme møde.

Ud over de regelmæssige tilsyn skal der hvert år udføres to tilsynskampagner.

Antal tilsyn

I Hillerød Kommune blev der i 2024 gennemført 74 miljøtilsyn på hhv. 41 % (krav 40 %) af kommunens kategori 1 virksomheder og husdyrbrug, og 25 % (krav 25%) af kommunens kategori 2 virksomheder og husdyrbrug. Kravet om antallet af udførte miljøtilsyn er således overholdt for både kategori 1 og kategori 2 virksomheder og husdyrbrug.

Udførsel af miljøtilsyn og udarbejdelse af miljøgodkendelser er underlagt brugerbetaling, som er fastsat af Miljøstyrelsen. Taksten for 2024 var på 468,96 kr. i timen. Der blev i alt opkrævet 187.256 kr i brugerbetaling for miljøtilsyn og udarbejdelse af miljøgodkendelser i 2024.

Der er ud over de lovpligtige miljøtilsyn også gennemført tilsyn i forbindelse med klager og andre henvendelser vedr. miljøforhold. Der er bl.a. behandlet klager vedrørende jordforurening, nedtagning af asbesttag, støj fra bygge - og anlægsaktiviteter, støj fra varmepumper og lugtgener fra udspreddning af spildevandsslam, røggener fra bål og lugtgener fra brændeovn.

Der blev i alt behandlet 25 dispensationer fra støjforskriften i 2024, hvoraf 3 fik afslag. I forbindelse med tilsynene blev der i alt meddelt 38 henstillinger og 8 indskærpelser. Der blev ikke givet påbud eller politianmeldelser i 2024.

Tilsynskampagner

De to årlige tilsynskampagner for 2024 var som følgende:

- Affaldstilsyn på nogle af de virksomheder som, kommunen i forvejen fører regelmæssigt tilsyn med.
- Opsporing af tilsynspligtige hestehold i Gørlose.

Der var tale om administrativ opsporing af hesteholde på baggrund af, at det i 2023 blev et lovkrav, at også heste skal registreres i Centrale Husdyr Register (CHR-registret). Hillerød Kommune er forpligtet til at føre tilsyn med hestehold på over 4 heste. Tilsynskampagnen var anledning til at skabe et overblik over de tilsynspligtige hesteholde, som Hillerød Kommune ikke tidligere har registreret og kendt til, og derfor ikke ført tilsyn med. Forvaltningen forventer at gentage kampagnen med opsporing af hestehold i et andet geografisk område af Hillerød Kommune i 2025.

Miljøgodkendelser

Der er meddelt og bortfaldet følgende miljøgodkendelser, herunder revurderinger, vilkårsændringer og tillæg i 2024:

- Miljøgodkendelse til midlertidig oplag af jord i forbindelse med etablering af fjernvarme i Hammersholt området.
- Bortfald af miljøgodkendelse til Hillerød Kraftvarmeværk på Hestehavevej 1 for driften af de miljøgodkendelsespligtige aktiviteter på varmeværket er ophørt i løbet af 2024.

Retsgrundlag

Miljøbeskyttelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Tilsynsindberetning 2024.pdf

Fraværende Klaus Markussen

Punkt 11: Nyt fra udvalgsformanden og forvaltningen

21/18057

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Fraværende: Klaus Markussen (V)

Sagsfremstilling

Udvalgsformanden og forvaltningen giver en opfølgende orientering om udvalgets sager, årsplan samt orienterer om aktuelle emner med interesse for udvalget.

Udvalgets årsplan er vedlagt som bilag.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

NMK årsplan 2025 - maj

Fraværende Klaus Markussen

Punkt 12: Digital godkendelse af referat

24/14700

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 06-05-2025

Godkendt.

Fraværende: Klaus Markussen (V)

Fraværende Klaus Markussen